

Anul: 1999

Cod RAN: 62547.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Virgil Apostol, Adrian Bălășescu, Adela Băltăc, Paul Damian, Dan Elefterescu, Rodica Oanță-Marghitu, Christina Știrbulescu, Decebal Vleja

Instituții: Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" București, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea din București

Raport

Obiectivele urmărite au fost: continuarea investigației în secțiunea S I B, care a fost prelungită spre N, având, acum, dimensiunile de 100 x 2,50 m, cercetarea celui mai important obiectiv al campaniilor trecute - edificiul nr. 1, prin extinderea cercetării la est de S I B, în zona ? 1-14, prin deschiderea a 5 casete de 8 x 4 m, orientate VE, cercetarea edificiului nr. 2 din în ? 30-36 și a unor complexe având aspectul unor amenajări cu caracter temporar din ? 20-27.

Edificiul nr. 1, cu o suprafață surprinsă de aproximativ 200 m², orientat SSE-NNV, este compartimentat, deocamdată, în trei încăperi conturate. Edificiul se află într-o stare avansată de distrugere, zidurile, în cea mai mare parte, fiind demantelate până la ultima asiză din fundație, iar podeaua pe care sunt așezate pilae-le este spartă în mai multe locuri. Acest edificiu este delimitat la V de zidul cercetat încă din campania din 1997, cu dimensiunile de L = 13 m și l = 0,55 m, înălțimea maximă fiind de 0,50 m (v. Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1997, Călărași, 1998, p. 54), iar la E de un zid, cu o lungime de 16,5 m, lățimea de 0,60 m, înălțimea de 0,45 m, construit, ca și zidul de V, în tehnica opus mixtum, legat cu mortar din nisip, pietricele și cărămidă pisată. Limitele de S și N nu au fost, încă, surprinse. Zidurile ce compartimentează edificiul sunt orientate EV. Primul zid (L = 9,30 m, l = 0,55 m, H = 0,60 m) este construit din pietre legate cu mortar de bună calitate, iar cel de-al doilea (L = 9 m, l = 0,64 m) este construit din cărămizi și pietre legate cu mortar. Podeaua instalației de hipocaust este construită din cărămizi pisate și pietricele legate cu mortar peste care se întinde un strat de mortar consistent. Pe podea se păstrează 72 de pilae din cărămizi (0,30 x 0,30 m) legate cu mortar, înălțimea acestora este cuprinsă între 0,12-0,27 m, distanța dintre ele variind între 0,15 – 0,20 m. Doar în C1 și C5, pe unele dintre aceste pilae, au fost surprinse fragmente din tuburile de suspensie (o = 0,18 m). În partea de N a edificiului a fost cercetată o instalație de încălzire (praefurnium ?). Aceasta are o formă semicirculară în plan (L = 3 m, l = 1,80 m), iar pereții sunt construiți din calupuri de chirpic. Edificiul era alimentat cu apă prin conducte confecționate din tuburi de lut ars. Astfel de conducte au fost surprinse în trei puncte: o conductă în C3 – formată dintr-un tub fragmentar (L = 0,35 m, o = 0,15 m), pe care sunt imprimate în cartuş două ștampile cu LEG XI CL și două în C4: o conductă formată dintr-un tub fragmentar (L = 0,54 m, o = 0,15 m) și o conductă (L = 2,40 m) compusă din cinci tuburi (cu lungimi cuprinse între 0,30 – 0,70 m, o = 0,15 m). Faptul că într-una dintre încăperi se află amenajat un bazin (vezi Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1997, Călărași, 1998, p. 54), iar celelalte sunt prevăzute cu instalație de hipocaust ne face să credem că destinația edificiului este una termală. Din zona edificiului au fost recoltate elemente de construcție (cărămizi, țigle, olane, piroane și scoabe), de canalizare, foarte puține materiale ceramice (opaițe, vase de uz comun) și fragmente de recipiente de sticlă (în special unguentaria). Din materialul numismatic recoltat din acest perimetru (8 monede de bronz) doar 3 au fost găsite într-o poziție stratigrafică sigură, una în S I B ? 10, emisă la Augusta

Traiana, pentru Geta Caesar (198-209), iar două în C4 ? 8D, prima bătută la Nikopolis ad Istrum în timpul domniei lui Septimus Severus (193-211), iar cea de-a doua, având emitentul și atelierul neprecizate, se datează la sf. sec. II – înc. sec. III (circa 196-222). În privința datării rămân valabile observațiile făcute în campania din 1998 (v. *Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1998*, Vaslui, 1999, p.79), edificiul funcționând în prima fază de locuire.

În zona edificiului nr. 2 a continuat cercetarea începută în campania din 1998, punându-se în evidență cele două nivele de locuire (v. *Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1998*, Vaslui, 1999, p.79). În stadiul actual al cercetării se poate constata că edificiul este compartimentat în cel puțin trei încăperi. Prezența unor vase de provizii in situ în una dintre aceste încăperi ne face să credem că aceasta a fost utilizată ca un spațiu de depozitare și, probabil, comerț. Materialul arheologic recoltat din acest perimetru (elemente de construcție și material ceramic) este foarte sărac.

Cercetarea a continuat și în zona ? 20-27 unde presupunem existența unor amenajări cu caracter temporar (v. *Cronica Cercetărilor arheologice. Campania 1998*, Vaslui, 1999, p.79), fără ca aceasta să fie finalizată. Din acest perimetru s-a recoltat un foarte bogat material arheologic: fragmente ceramice (vase de lux și de uz comun), teracote, unelte de fier și bronz, ace de os, fragmente de sticlă și trei monede de bronz. Două din ele au putut fi identificate: prima este emisă la Roma în timpul domniei lui Traian, fiind datată între 112 - 117, cealaltă este emisă de atelierul de la Nikopolis ad Istrum în timpul domniei lui Septimius Severus și este datată între 193 - 211.

Studiu arheozoologic, Adrian Bălășescu, MNIR - C.N.C.P.

Lotul faunistic analizat depășește peste 1400 de piese osoase determinate. Materialul provine atât din complexe arheologice (gropile- G32, G33, G34, G40, G41, G42), cât și din nivelul de cultură. Fauna identificată este reprezentată de specii de animale domestice: *Equus caballus* (cal), *Bos taurus* (vită domestică), *Ovis aries* (oaie), *Capra hircus* (capră), *Sus domesticus* (porc), *Canis familiaris* (câine) și sălbatice: *Meles meles* (bursuc), *Sus scrofa attilla* (mistreț), *Cervus elaphus* (cerb), *Capreolus capreolus* (căprior).

În cadrul economiei alimentare a comunității de aici creșterea animalelor reprezintă principala preocupare. Dintre animale, se detașează net bovinele (peste 75% ca număr de fragmente și 35% ca număr minim de indivizi), care sunt urmate de ovicaprine și suine. Vânătoarea se pare ca avea un caracter accidental, lucru evidențiat de faptul ca vânatul este slab reprezentat ca număr de specii, număr de fragmente și număr minim de indivizi.

Față de alte așezări romane, în care s-au făcut analize arheozoologice, și în care se observă o ameliorare rasială a speciilor de animale, la Ostrov acest lucru este inexistent. Lotul faunistic avut la dispoziție și analizat biometric, evidențiază, mai, degrabă, existența unor animale domestice autohtone, care însă sunt mai mici chiar decât cele din perioada geto-dacică (este cazul bovinelor, ovicaprinelor și suinelor). Singura specie care prezintă o rasă nouă, pare a fi câinele, un individ de talie mica de 30 cm. În ceea ce privește calul, care în material este prezent printr-un individ cu o talie de 142 cm (un cal de elită), este greu de spus dacă el a fost ameliorat rasial de către romani, având în vedere ca astfel de indivizi erau deja crescuți în comunitățile geto - dacice.

Studiu numismatic, Mihai Dima, Institutul de Memorie Culturală

În timpul campaniilor din 1998 și 1999 au fost descoperite, în condiții stratigrafice clare sau întâmplător, 17 monede romane de bronz (9 piese în 1998 și 8 în 1999). Cea mai timpurie piesă a fost emisă între anii 112 – 117, iar cea mai recentă între 364 – 367.

Monedele se pot repartiza din punct de vedere cronologic în trei categorii. Două emisiuni din prima jumătate a secolului al II-lea p. Chr., un dupondius din timpul domniei lui Traian, respectiv un sestert ce poartă efigia lui Antoninus Pius, constituie prima categorie. A doua, cea mai bine reprezentată, reunește monedele emise între domniile lui Septimius Severus și Gordian III. Cele 12 exemplare care se încadrează aici sunt emisiuni provinciale, bătute în atelierele de la Nikopolis ad Istrum 4, Marcianopolis 2, Adrianopolis 2, Augusta Traiana 1, Nicea 1. Pentru două monede nu s-a putut preciza nici atelierul de proveniență, nici emitentul. Ultima categorie este constituită din piesele romane târzii, două la număr, emise de Constantius II

și Valens.

O ultimă monedă, ilizibilă, nu a fost încadrată în nici o categorie.

Nu au fost descoperite până acum emisiuni datate între anii 143 – 193/211 și nici din intervalul 238/244 – 347/348.

Informații suplimentare online

[Raportul 960 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
